

Undervisningstid, fordybelsestid og individuel timepulje

Vejledning til lov og bekendtgørelse

*Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Gymnasie- og Tilsynskontoret*

Undervisningstid, fordybelsestid og individuel timepulje	2
1. Undervisningstid.....	2
2. Fordybelsestid.....	2
3. Individuel timepulje	2
4. Virtuel undervisning.....	3

Undervisningstid, fordybelsestid og individuel timepulje

- Lov om de gymnasiale uddannelser § 19
- Bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser § § 1-2 + § § 32-33

1. Undervisningstid

Undervisningstiden omfatter den samlede lærerstyrede elevaktivitet. Dette vil sige den tid, hvor eleverne deltager i forskellige former for lærerstyret undervisning og i øvrige aktiviteter, som er organiseret af institutionen til realisering af uddannelsernes formål og de faglige mål i fagene. Sidstnævnte omfatter blandt andet faglig metodisk vejledning, interne prøver og evalueringer, fællestimer og andre tværgående uddannelsesaktiviteter i overensstemmelse med uddannelsens formål.

2. Fordybelsestid

Fordybelsestiden omfatter den tid, som eleverne bruger til selvstændigt skriftligt arbejde i fagene, men omfatter ikke elevens egen tid til almindelig forberedelse til timerne ("lektielæsning"). Fordybelsestiden skal desuden generelt anvendes til styrkelse af elevernes skriftlige forudsætninger, herunder opøvelsen af deres basale skrivekompetencer og faglig formidling. Fordybelsestiden skal beregnes i forhold til en bestemt opgave som den forventede tid, en gennemsnitlig elev på det pågældende niveau skal bruge for at udfærdige en besvarelse af opgaven. Udgangspunktet er, at eleven ikke skal være på institutionen i fordybelsestiden, men en del af fordybelsestiden kan afvikles på institutionen. Det er således op til den enkelte institution at fastlægge præcist, hvordan fordybelsestiden afvikles, herunder om noget af fordybelsestiden skal skemalægges og foregå på institutionen med krav om elevernes fremmøde.

3. Individuel timepulje

Den individuelle timepulje er undervisningstid og omfatter den tid, som institutionens leder skal fordele til fag eller faglige aktiviteter, hvor eleverne vurderes at have behov for en særlig indsats sammen med en lærer for at nå faglige mål i bestemte fag eller mere overordnede mål for uddannelsen, herunder specielt skriftlige kompetencer og almene studiekompetencer, jf. lovens § 29, stk. 3. Den individuelle timepulje skal først og fremmest anvendes til skriftlig træning af eleverne, herunder skriftlig træning i de enkelte fag, men vil også mere generelt kunne anvendes til intensive kurser i bestemte fag, faglige praktikophold og særlige talentaktiviteter. Institutionens leder skal sørge for, at hver enkelt elev får de timer, der indgår i den individuelle timepulje.

Der er ikke krav om en helt individuelt tilpasset model for timepuljen, men der bør etableres en række lokale undervisningstilbud, herunder undervisning i de enkelte fags skriftlige dimension, som passer til de behov, der findes hos elevgrupperne på den enkelte institution. Den individuelle timepulje kan kun i tilfælde, hvor elevens undervisningstid + 50 timer allerede er udnyttet, anvendes til ekstra valgfag – og kun hvor institutionen vurderer, at eleven vil få mere gavn af et ekstra valgfag end af særlige faglige aktiviteter inden for de fag, som eleven allerede har.

Både fordybelsestiden og den individuelle timepulje understøtter et nyt undervisningsbegreb, hvor den daglige undervisning og elevernes skriftlige arbejde tænkes tæt sammen. Det nye undervisningsbegreb skal skabe mulighed for mere dynamiske arbejdsformer, hvor undervisning, vejledning, løbende evaluering og selvstændigt arbejde varieres i løbet af skoledagen. Institutionen skal i planlægningen af både fordybelsestiden og den individuelle timepulje tage hensyn til elevernes forskellige behov for vejledning, evaluering og feedback i forbindelse med det skriftlige og øvrige faglige arbejde. Behovet for støtte og tilstedeværelsen af en lærer vil variere igennem uddannelsen og vil typisk være størst på første år, hvor eleverne skal blive fortrolige med kravene i gymnasiet. Tilrettelæggelsen af tiden skal have et overordnet fokus på, at eleven udvikler sig fra elev til studerende og opnår evnen til selvstændigt arbejde med fagenes stofområder.

4. Virtuel undervisning

Virtuel undervisning kan indgå i undervisningstiden og kan maksimalt udgøre 20 pct af undervisningstiden i det enkelte fag i studieretningsforløbet på de treårige uddannelser samt maksimalt 20 pct af undervisningstiden på toårigt hf.

Virtuel undervisning indebærer, at der ikke nødvendigvis er fælles, fysisk tilstedeværelse af lærer og elever. Virtuel undervisning er som den øvrige undervisningstid lærerstyret, og der skal derfor altid være afsat en lærerressource dertil. Dette betyder, at den enkelte lærer i forbindelse med virtuel undervisning skal tilrettelægge elevernes arbejde med det faglige stof på en sådan måde, at elevernes faglige udbytte og mulighed for at få feedback står mål med den øvrige undervisning.

Virtuel undervisning vil typisk foregå via digitale platforme og inddrage digitale læremidler. Virtuel undervisning kan være med til at fremme elevernes evne til at strukturere og gennemføre eget arbejde uden den tætte lærerkontakt, der kendetegner traditionel klasseundervisning. Virtuel undervisning kan desuden give mulighed for, at undervisningen tilrettelægges differentieret, så det faglige niveau tilpasses den enkelte elevs behov.

Det er vigtigt, at institutionen og den enkelte lærer gør sig didaktiske overvejelser om omfanget, placeringen og indholdet af den virtuelle undervisning i det enkelte fag. Det kan fx ofte være hensigtsmæssigt at placere størstedelen af eventuel virtuel undervisning i slutningen af uddannelsen, hvorved elevens udvikling fra elev til studerende understøttes. Ligesom det fx ofte kan være hensigtsmæssigt at foretage en kritisk udvælgelse af det faglige stof i det enkelte fag, der særligt egner sig til at indgå i virtuel undervisning.